

Codi: 104715

Crèdits: 6

Caràcter: FORMACIÓ OBLIGATÒRIA

Matèria: TEORIA I LENGUATGE

Curs: TERCER

Semestre: SEGON

Equip docent: Marc Ligos Masafrets, Olga Capdevila

Hores de dedicació: 150h

Hores lectives: 53h

Hores autònomes: 97h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria parteix del context social i cultural contemporani per a problematitzar i reflexionar sobre les arts i els dissenys del segle XXI. L'objectiu fonamental de la matèria és el de conèixer, comprendre i posicionar-se davant les tendències contemporànies de les arts i els dissenys, des de la seva dimensió institucional, discursiva, metodològica, genealògica i econòmica.

En les dues assignatures que componen la matèria s'abordaran i analitzaran pràctiques i tendències a partir de la seva articulació, encreuament i transferència amb altres camps de saber i pràctica, així com en la seva dimensió conceptual i discursiva (teòric – pràctica).

TENDÈNCIES CONTEMPORÀNIES EN ARTS I DISSENY 1

TENDÈNCIES CONTEMPORÀNIES EN ARTS I DISSENY 2

TENDÈNCIES CONTEMPORÀNIES EN ARTS I DISSENY 2.

Aquesta assignatura pretén donar una visió general i aprofundida de les principals tendències que articulen l'art, la creació audiovisual, l'artesanía i el disseny en totes les seves vessants en l'actualitat. A més de tractar casos particulars d'artistes i dissenyadors, també es treballaran els corrents de pensament més importants, així com el context social econòmic i polític, amb la voluntat de configurar un corpus de pensament del moment que ens permeti comprendre el per què de la deriva de la creació contemporània.

L'assignatura incidirà en el desenvolupament d'eines metodològiques (Analitzar, Relacionar, Sintetitzar Referenciar/Contextualitzar, posicionar-se) que permetin comprendre la diversitat i la complexitat de les pràctiques creatives en la contemporaneïtat.

OBJECTIUS

Des del punt de vista de la configuració de l'estudiant, els objectius en competències actitudinals, metodològiques i instrumentals són: propiciar una actitud activa, curiosa i crítica envers el món i el context que envolta l'estudiant, i sabent relacionar les diferents manifestacions culturals amb el present i el passat; enfortir la capacitat de treball, l'autonomia i posicionament propi de l'estudiant en el procés d'aprenentatge. És a dir, treballar amb un estudiant que sap qüestionar la realitat que li ve donada i que construeix el seu univers propi d'interessos; l'adquisició d'eines per a la recerca autònoma, l'anàlisi i la crítica, per al desenvolupament de presentacions escrites i orals amb rigor acadèmic; potenciar la capacitat de l'alumne per analitzar críticament la recerca sobre artistes, dissenyadors, llibres i documents. Per acabar, ser conscient que el present és múltiple i ve condicionat per les realitats socioeconòmiques, polítiques i històriques.

Pel que fa a objectius específics del contingut de l'assignatura, són els següents: Coneixement del context del disseny contemporani identificant les principals tendències i creadors a través de la relació amb els seus precedents. Coneixement de la configuració de l'actual sistema i indústria dels dissenys identificant els seus agents, canals de producció i els processos socials,

polítics i culturals que els generen; Fomentar la capacitat de relacionar diferents paradigmes de la producció contemporània des d'una mirada transhistòrica; Capacitat de posar en relació tendències creatives diferents educant la capacitat estètica d'anàlisi i comprensió de les obres; Capacitat de posar en context dissenyadors i tendències; Coneixement del context cultural i del disseny actual de Barcelona en relació amb el context global.

CONTINGUTS

Tendències contemporànies en arts i dissenys 2 és la segona part de l'assignatura dedicada a l'estudi de les noves tendències, en aquest cas, en l'àmbit del disseny contemporani.

Aquesta part de l'assignatura es centra en l'estudi de l'àmbit del disseny contemporani aprofundint en les seves diferents aproximacions pràctiques, conceptuals, metodològiques i temàtiques. Durant aquestes sessions, i mitjançant textos, exposicions, publicacions i referents, ens endinsarem breument en el món del disseny d'objecte, del gràfic, de serveis, experiències, de la interacció, de l'espai, de la comunicació visual, del disseny més proper a la matèria, de la recerca a través del disseny i de totes aquelles pràctiques que trepitgen i creuen límits amb l'àmbit de les arts i les arts aplicades. Així mateix, també es realitzarà una mirada a la indústria i a les institucions curatorials i educatives que validen i legitimen els moviments i tendències actuals. L'objectiu de l'assignatura és que l'alumne obtingui una visió panoràmica de l'àmbit per, posteriorment, pugui aprofundir en aquelles expressions creatives més relacionades amb els en els seus propis interessos i posicionaments.

METODOLOGIA

L'assignatura seguirà tres eixos metodològics: un eix teòric-contextual per tal de reflexionar sobre les arts i el disseny contemporanis. Un eix instrumental que proporcionarà eines per a la recerca de referents i casos d'estudi. I un eix pràctic que permetrà treballar l'anàlisi crític i la comprensió de les pràctiques de les arts i el disseny i els seus espais de trobada, amb la voluntat de prendre-hi posició. La tipologia d'activitat seran les següents:

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat. Descripció: En aquestes sessions, en format de classe magistral, visionat de referents, audiovisuals o treball de textos s'exposaran els temes proposats.

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne. Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Activitats autònomes

Activitat individual complementaria al treball de l'aula. Es valorarà la capacitat de relacionar, de recerca, d'anàlisi i de posicionament. L'alumnat realitzarà els treballs encarregats amb els recursos proposats i aquells que ells mateixos trobin: Recerca i recopilació d'informació, reflexió, anàlisi, etc.

Activitats d'avaluació

Avaluació individual o en grup del resultat general o parcials de l'assignatura. Entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general en les diferents fases d'aquesta.

Hores de dedicació: 150h

Hores activitats dirigides: 45h (30%)

Hores activitats supervisades: 7,5h (5%)

Hores aprenentatge autònom: 90h (60%)

Hores activitats avaluació: 7,5h (5%)

SISTEMA D'AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació es realitza a través del seguiment del procés de treball portat a terme a l'aula i de l'activitat autònoma. L'avaluació final del procés d'aprenentatge es realitza al final del procés a partir dels treballs relacionats i de l'exposició oral i documental de l'argumentació del treball realitzat; així mateix la valoració del procés es realitza mitjançant el seguiment continu a l'aula tenint en compte que són treballs relacionats i requereixen tenir continuïtat .

Un requisit indispensable per ser avaluat és una assistència mínima del 80%.

La participació activa a l'aula en el desenvolupament del treball també serà un element que determinarà la puntuació final.

La nota final no és aritmètica en relació als treballs presentats, sinó que també depèn del seguiment del procés de treball portat a terme a l'aula.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

Activitat d'avaluació 1 (individual):

Exercici individual en el que l'alumne haurà d'investigar sobre aquells referents del disseny contemporani amb els que se sent vinculada i/o representada.

Capacitat de posicionament (10%)

Recerca de referents i selecció de material. (60%)

Comunicació escrita (com dir-ho) (20%)

Adequació gràfica (10%)

Activitat d'avaluació 2 (grup):

Monogràfic: Una vegada definit el mapa d'interessos i referents propis, es treballarà en grups reduïts per afinitats temàtiques o preocupacions contemporànies la representació mitjançant l'anàlisi i selecció de referents.

Identificació del tema d'interès (20%)

Recerca, anàlisi i criteri del material. (50%)

Organització de la informació i guió crític (20%)

Posada en escena del material de treball. (20%)

En la nota final també es tindrà en compte l'assistència a classe (mínim 80%) i la participació.

RECUPERACIÓ

1. La nota mínima mitjana de curs ha d'estar entre 4 i 4,99.

2. L'alumne/a ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.

3. L'assistència ha d'haver estat igual o superior al 80% de les hores lectives presencials.

RESULTATS D'APRENENTATGE DEL TÍTOL

KT01. Identificar els continguts, llenguatges i perspectives fonamentals per a l'anàlisi de la pràctica cultural contemporània en les seves diverses manifestacions.

KT03. Identificar els elements que són comuns i els específics en els diferents llenguatges creatius.

KT06. Relacionar l'experiència singular de l'estudiant amb la realitat global contemporània en la presa de posició respecte al projecte propi.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

ST01. Analitzar críticament les normes i els principis que regeixen en la professió dels creadors/as culturals en art i disseny tenint en compte criteris d'igualtat de gènere, igualtat distributiva i sostenibilitat mig ambiental.

ST03. Analitzar la relació entre els processos creatius en art i disseny i els processos de transformació social en entorns nous i contextos canviants i multidisciplinaris.

ST04. Seleccionar fonts d'informació adequades sobre art i disseny integrant aquesta informació amb capacitat de síntesi, anàlisi d'alternatives i debat crític.

RESULTATS D'APRENENTATGE DE LA MATÈRIA

KM28 Identificar les tendències contemporànies en arts i dissenys en la producció de les institucions culturals públiques i privades (KT03)

KM29 Indicar la dimensió global, genealògica i dialèctica de les pràctiques d'art i disseny en la contemporaneïtat (KT02)

KM30 Enumerar els marcs teòrics dominants en les tendències contemporànies en arts i dissenys (KT05)

KM31 Relacionar el treball creatiu propi amb les tendències artístiques contemporànies en la seva dimensió històrica. (KT06)

SM25 Aplicar els espais comuns i la transversalitat de les pràctiques contemporànies de les arts i els dissenys al treball creatiu propi (ST02)

SM27 Construir una posició crítica pròpia, mitjançant l'elaboració d'un assaig reflexiu, enfront de les lògiques institucionals i econòmiques de l'escena contemporània de les arts i els dissenys (ST06).

CM24 Avaluar les diferents aplicacions i els límits d'ús de dades i documents de l'àmbit de les arts i els dissenys. (CT04)

RESULTATS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

KA1 Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.

SA1 Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.

CA1 Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.

CA2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

BIBLIOGRAFIA

ANTONELLI, Paola. Talk to me. Design and the Communication between people and objects. New York: MoMA, catàleg exposició 2011.

BOGOST, Ian. Persuasive Games: The Expressive Power of Videogames. Cambridge: MIT Press, 2003.

BOURRIAUD, Nicolas. Estètica relacional. Buenos Aires: Adriana Hidalgo, 2006

BOURRIAUD, Nicolas. Post producció. Buenos Aires: Adriana Hidalgo, 2004

BROWN, Tim. Change by design. Harper Collins, 2009

CHARNY, Daniel. The Power of making. V&A Publishing, 2011

CRARY, Jonathan. 24/7 Late Capitalism and the Ends of Sleep. Londres: Verso Books, 2013.

DAUTREY, Jehanne & QUINZ, Emanuele. Strange Design. Forcalqueiret: It Editions, 2015

DE VICENTE, José Luis & MORTON, Timothy. Después de la fi del món. Barcelona: CCCB, 2017

DONALD, Norman. El diseño de los objetos del futuro (la interacción entre el hombre y la máquina). Ed. Paidós, 2010

DUNNE, Anthony . Hertzian tales: electronic products, aesthetic experience and critical design, 2005

DUNNE, Anthony. & RABY, Fiona. Speculative Everything. Design, Fiction and Social Dreaming. London: The MIT Press, 2013

JULIER, Guy. La cultura del diseño. Barcelona: Gustavo Gili, 2010

MANZINI, Ezio. Cuando todos diseñan. Madrid: Experimenta Theoria, 2015

NORMAN, Donald. The Design of Everyday Things. London: The MIT Press, 1998

PARSONS, Tom. Thinking Objects: Contemporary approaches to product design. Lausanne: AVA Books, 2009.

PRESS, Mike & COOPER, Rachel. El diseño como experiencia. El papel del diseño y los diseñadores en el siglo XXI.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Colección GG Diseño, 2009

RAWSTHORN, Alice. Hello World, where design meets life. London: Hamish Hamilton, 2013.